

Bruksela, 25 maja 2022 r.
(OR. fr, en)

9237/22

LIMITE

EDUC 154
RECH 252
SOC 272
DIGIT 101
ENV 445

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0402(NLE)

NOTA DO PUNKTU I/A

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskiego podejścia do mikropoświadczeń na potrzeby uczenia się przez całe życie i zdolności do zatrudnienia – <i>Przyjęcie</i>

1. Komitet ds. Edukacji podczas kilku posiedzeń analizował wyżej wymieniony wniosek dotyczący zalecenia Rady. Tekst cieszy się obecnie poparciem wszystkich delegacji.

2. W związku z tym Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o potwierdzenie porozumienia wypracowanego przez Komitet ds. Edukacji w sprawie załączonego tekstu i przekazanie tekstu Radzie do przyjęcia, a następnie do publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

ZAŁECENIE RADY

w sprawie europejskiego podejścia do mikropoświadczeń na potrzeby uczenia się przez całe życie i zatrudnialności

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 149 i 292 oraz art. 165 i 166,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Coraz większa liczba Europejczyków musi uaktualniać i doskonalić wiedzę, umiejętności i kompetencje, aby uzupełnić rozbieżności między efektami swojego kształcenia i szkolenia formalnego a potrzebami szybko zmieniającego się społeczeństwa i rynku pracy. Odbudowa po pandemii COVID-19 i transformacja ekologiczno-cyfrowa przyspieszyły tempo zmian w życiu, uczeniu się i pracy. Pokazały również, że ludzie muszą być lepiej przygotowani do radzenia sobie z obecnymi i przyszłymi wyzwaniami. Pandemia wpłynęła na perspektywy zawodowe zarówno osób młodych, jak i osób dorosłych. Spowodowała także wzrost bezrobocia i zaszkodziła fizycznemu, psychicznemu i emocjonalnemu dobrostanowi setek milionów Europejczyków.

- (2) Jednym z głównych wyzwań, przed którymi stają europejskie przedsiębiorstwa i pracodawcy, jest niewystarczająca podaż odpowiednich umiejętności na unijnym rynku pracy. Pracownicy zaś mierzą się z bezprecedensowymi zmianami w sposobie organizacji pracy. W związku z transformacją ekologiczno-cyfrową zasadniczo zmieniają się też profile zadaniowe i wymagania dotyczące umiejętności. Jak zaznaczono w decyzji Rady (UE) 2021/1868 z dnia 15 października 2021 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich¹, „państwa członkowskie i Unia mają działać w kierunku wypracowania skoordynowanej strategii na rzecz zatrudnienia, a w szczególności na rzecz wspierania wysokiego poziomu kwalifikacji i wyszkolenia pracowników i ich zdolności do dostosowywania się oraz wspierania rynków pracy zorientowanych na przyszłość i reagujących na zmiany gospodarcze”. Ciągłe podnoszenie i zmiana kwalifikacji są niezbędne, aby pracownicy byli w stanie odpowiadać na potrzeby związane z wykonywaną pracą, zmieniać dotychczasowe miejsca pracy na nowe oraz przechodzić do rozwijających się sektorów, takich jak sektor ekologiczny i cyfrowy – w szczególności w kontekście starzenia się społeczeństwa.
- (3) Aby móc doskonalić wiedzę, umiejętności i kompetencje osobiste, społeczne, kulturowe i zawodowe, ludzie potrzebują dostępu do wysokiej jakości nauczania i uczenia się, oferowanych na różne sposoby i w różnych środowiskach. Od systemów kształcenia i szkolenia oczekuje się, by stały się bardziej elastyczne i znajdowały sposoby oferowania osobom o bardziej różnorodnych profilach uczenie się bardziej zorientowane na uczącego się, dostępne i inkluzywne. Na potrzebę tę odpowiadają także pozaformalni organizatorzy kształcenia i szkolenia, oferując nowe i innowacyjne możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji.

¹ Dz.U. L 379 z 26.10.2021, s. 1.

- (4) Kluczem do zagwarantowania każdej osobie wiedzy, umiejętności i kompetencji zapewniających powodzenie w życiu społecznym, na rynku pracy i w życiu osobistym, jest faktyczna kultura uczenia się przez całe życie. Istotne jest, aby ludzie przez całe życie mieli dostęp do dobrego jakościowo, adekwatnego kształcenia i szkolenia oraz możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji. Możliwości uczenia się przez całe życie powinny stanowić część długoterminowej strategii instytucji kształcenia i szkolenia służącej zwiększeniu ich zdolności do reagowania na szybko zmieniające się potrzeby pracodawców i osób uczących się. Dzięki temu podnosić i zmieniać kwalifikacje mogłaby bardziej zróżnicowana grupa osób uczących się (w tym absolwenci tych instytucji i inni uczący się dorośli). Zaleca się, by podczas opracowywania i aktualizowania możliwości uczenia się instytucje szkolnictwa wyższego, instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego, organizatorzy uczenia się dorosłych oraz inni organizatorzy oferujący mikropoświadczenia (w tym pracodawcy) współpracowali ze sobą i uwzględniali wyniki najnowszych badań.
- (5) Mikropoświadczenia mogłyby pomóc poświadczać efekty niewielkich, dopasowanych aktywności edukacyjnych. Pozwalają one w ukierunkowany i elastyczny sposób nabywać wiedzę, umiejętności i kompetencje, by móc reagować na nowe i pojawiające się potrzeby w życiu społecznym i na rynku pracy oraz umożliwiają uzupełnianie luk w umiejętnościach niezbędnych dla osobistego powodzenia w szybko zmieniającym się otoczeniu, a przy tym nie zastępują tradycyjnych kwalifikacji. W stosownym przypadku mogą one stanowić uzupełnienie istniejących kwalifikacji: zapewniać wartość dodaną, ale bez podważania podstawowej zasady, którą jest pełny program studiów w kształceniu i szkoleniu. Mikropoświadczenia mogłyby być opracowywane i wydawane przez rozmaitych organizatorów w różnych środowiskach uczenia się (formalnym, pozaformalnym i nieformalnym).
- (6) Choć mikropoświadczenia są coraz częściej stosowane w Europie, nie istnieją ich wspólna definicja ani odnoszące się do nich standardy. Ogranicza to ich zrozumiałość i rozpowszechnienie, a tym samym osłabia potencjał uelastyczniania przez nie ścieżek uczenia się i kariery. Niniejsze zalecenie ma pomóc w budowaniu wiarygodności mikropoświadczeń w Europie wśród wszystkich zainteresowanych: organizatorów i beneficjentów.

- (7) Pierwsza zasada „Europejskiego filaru praw socjalnych”² stanowi, że każda osoba ma prawo do dobrej jakości włączającego kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy w każdym miejscu w Unii Europejskiej. Czwarta zasada „Europejskiego filaru praw socjalnych” stanowi, że każdy ma prawo do terminowego i dostosowanego do potrzeb wsparcia na rzecz poprawy perspektyw zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek. Prawo do wsparcia to także prawo do otrzymania wsparcia w szkoleniu i zmianie kwalifikacje. Plan działania na rzecz „Europejskiego filaru praw socjalnych” wspomina o mikropoświadczeniach jako innowacyjnym instrumencie, który może „ułatwić elastyczne ścieżki uczenia się i wspierać pracowników w miejscu pracy lub w trakcie zmiany pracy”. Mikropoświadczenia mogą przyczynić się do realizacji głównych celów UE wyznaczonych na 2030 r., w tym celu zakładającego, że co roku co najmniej 60 % wszystkich dorosłych będzie uczestniczyć w szkoleniach, a wskaźnik zatrudnienia wyniesie co najmniej 78 %. Oba te cele zostały z zadowoleniem przyjęte przez przywódców unijnych, partnerów społecznych i społeczeństwo obywatelskie podczas Szczytu Społecznego w Porto, a następnie przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniach 24–25 czerwca 2021 r.³
- (8) Równoległe z planem działania Komisja przyjęła zalecenie w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 („zalecenie EASE”)⁴. W zaleceniu tym przedstawiła konkretne wskazówki polityczne dla państw członkowskich w sprawie opracowywania spójnych pakietów politycznych, które ułatwią zmianę pracy i będą sprzyjać prozatrudnieniowej odbudowie gospodarczej po pandemii COVID-19. Wskazówki te obejmują możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji oraz środki wsparcia.

² Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10.

³ „[...] Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje główne cele UE zawarte w planie działania na rzecz »Europejskiego filaru praw socjalnych«, zgodnie z deklaracją z Porto”, konkluzje Rady Europejskiej, 24–25 czerwca 2021 r., EUCO 7/21.

⁴ C(2021) 1372 final.

- (9) Europejski program na rzecz umiejętności⁵ zapowiada 12 działań przewodnich, w tym nową inicjatywę dotyczącą europejskiego podejścia do mikropoświadczeń. Ma ona sprzyjać jakości, przejrzystości i rozpowszechnieniu mikropoświadczeń w UE. W programie zapowiedziano także inicjatywę dotyczącą indywidualnych rachunków szkoleniowych, która mogłaby pomóc wyeliminować luki w dostępie do kształcenia i szkolenia dla dorosłych w wieku produkcyjnym i pozwolić ludziom z powodzeniem radzić sobie ze zmianami własnej sytuacji na rynku pracy. Mikropoświadczenia mogą być stosowane w ramach kształcenia i szkolenia oferowanego w celu wsparcia funkcjonowania wspomnianych indywidualnych rachunków szkoleniowych.
- (10) Komunikat Komisji w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r.⁶ zapowiadał, że Komisja będzie działać na rzecz opracowania europejskiego podejścia do mikropoświadczeń, aby pomóc poszerzyć możliwości uczenia się i zwiększyć rolę instytucji szkolnictwa wyższego oraz instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego w uczeniu się przez całe życie.
- (11) Zalecenie Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności⁷ zawiera apel do Komisji o zbadanie „koncepcji i wykorzystania mikropoświadczeń”.
- (12) Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030)⁸ wymienia zbadanie koncepcji i sposobów stosowania mikropoświadczeń wśród konkretnych kwestii i działań w ramach obszaru priorytetowego 2 („Uczenie się przez całe życie i mobilność”).

⁵ COM(2020) 274 final.

⁶ COM(2020) 625 final.

⁷ Dz.U. C 417 z 2.12.2020, s. 1.

⁸ Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1.

- (13) W konkluzjach Rady w sprawie inicjatywy „Uniwersytety Europejskie” – łączenie szkolnictwa wyższego, badań, innowacji i społeczeństwa: ku nowemu wymiarowi europejskiego szkolnictwa wyższego⁹ podkreślono, że „bez odchodzenia od podstawowej zasady pełnego programu studiów magisterskich i bez jej podważania pomocą w poszerzaniu możliwości uczenia się mogłyby być mikropoświadczenia, pozwalające wyjść naprzeciw nietradycyjnym osobom uczącym się i zapotrzebowaniu na nowe umiejętności na rynku pracy; uelastyczyć aktywności edukacyjne i uczynić je bardziej modułowymi; wesprzeć dostęp do szkolnictwa wyższego; angażować osoby uczące się niezależnie od ich wcześniejszych kwalifikacji lub pochodzenia, promując zmianę i podnoszenie kwalifikacji, a zarazem zapewniając dobrej jakości edukację”.
- (14) W komunikacie z Rzymu dotyczącym międzyrządowego procesu bolońskiego¹⁰ ministrowie edukacji z europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego zobowiązali się pomóc instytucjom szkolnictwa wyższego w swoich państwach: (i) dywersyfikować ofertę edukacyjną oraz (ii) opracowywać innowacyjne treści i metody edukacyjne. Oprócz pełnego programu studiów – z zastrzeżeniem prawa do niezależnego opracowywania programów studiów i regulowania kwestii transferu punktów – wiele instytucji szkolnictwa wyższego oferuje lub planuje oferować mniejsze jednostki uczenia się. Takie mniejsze jednostki mogą pomóc osobom uczącym się rozwijać lub uaktualniać umiejętności i kompetencje kulturowe, zawodowe i przekrojowe na różnych etapach życia. Współpraca w ramach procesu bolońskiego posłuży zbadaniu, w jaki sposób i w jakim zakresie można za pomocą wspólnych narzędzi zdefiniować, opracować, wdrożyć i uznawać te mniejsze, elastyczne jednostki uczenia się – w tym te prowadzące do uzyskania mikropoświadczeń.

⁹ Dz.U. C 221 z 10.6.2021, s. 14.

¹⁰ Komunikat ministerialny z Rzymu z dnia 19.11.2020 r.

(15) Systemy kształcenia i szkolenia powinny być ukierunkowane na różnorodne indywidualne potrzeby, zdolności i możliwości wszystkich osób uczących się. Powinny także oferować możliwości uczenia się wszystkim, w tym w środowisku pozaformalnym i nieformalnym, jak podkreślono w konkluzjach Rady w sprawie sprawiedliwości i włączenia w kształceniu i szkoleniu jako czynników sprzyjających osiągnięciu sukcesu edukacyjnego przez wszystkich¹¹. Dobrze opracowane mikropoświadczenia mogą być stosowane w ramach ukierunkowanych działań służących czynieniu kształcenia i szkolenia włączającym i dostępniejszym dla szerszej grupy osób uczących się. Ta szersza grupa obejmuje grupy defaworyzowane i słabsze (np. osoby z niepełnosprawnościami, seniorów, osoby o niskich kwalifikacjach/umiejętnościach, mniejszości, osoby ze środowisk migracyjnych, uchodźców oraz osoby o mniejszych szansach ze względów geograficznych lub z powodu niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej). Mikropoświadczenia mogą być również stosowane, by lepiej ukierunkowywać studentów, ułatwiać dostęp do uczenia się i szkolenia i powodzenie w uczeniu się i szkoleniu, a także wspierać przechodzenie z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia. Spodziewany wzrost liczby uchodźców i osób ubiegających się o azyl będzie wymagał opracowania strategii skutecznej integracji tych grup w systemach kształcenia, szkolenia i pracy. Wskazówki i wzajemne uczenie się w UE w zakresie opracowywania i wydawania mikropoświadczeń mogą sprzyjać włączeniu społecznemu i zapewniać dostęp do płynących z nich korzyści osobom uczącym się ze wszystkich grup społecznych.

¹¹ Dz.U. C 221 z 10.6.2021, s. 3.

- (16) Mikropoświadczenia mogą także wspierać rozwój zawodowy i mobilność pracowników – w tym osób korzystających z niestandardowych form zatrudnienia (np. w ramach gospodarki platform¹²) – którzy zależnie od statusu zatrudnienia mogą mieć trudności z dostępem do szkoleń¹³.
- (17) Mikropoświadczenia mogłyby odegrać aktywną rolę w realizacji inicjatyw politycznych UE na rzecz transformacji ekologiczno-cyfrowej. Mogłyby: (i) wesprzeć cele Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej 2021–2027¹⁴: pomóc zapewnić elastyczne i dostępne możliwości uczenia się na potrzeby rozwoju umiejętności cyfrowych; oraz (ii) przyczynić się do realizacji celów „Cyfrowego kompasu na 2030 r.”: do 2030 r. stworzyć w Europie wykwalifikowane cyfrowo społeczeństwo i wysoko wykwalifikowanych profesjonalistów w dziedzinie cyfrowej. Mikropoświadczenia mogłyby także odegrać rolę w realizacji Europejskiego Zielonego Ładu¹⁵, czyli europejskiej strategii wzrostu, która ma przekształcić gospodarkę i społeczeństwo Europy i skierować je na bardziej zrównoważoną ścieżkę.
- (18) Zalecenie Rady w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie i uchylające zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie¹⁶ zapewnia wspólne ramy odniesienia mające pomóc ludziom i organizacjom porównywać zarówno różne systemy kwalifikacji, jak i poziomy kwalifikacji oferowane w ramach tych systemów. Europejskie ramy kwalifikacji, będące europejskimi ramami odniesienia, są otwarte na wszelkie rodzaje i poziomy kwalifikacji i stanowią wspólny wzorzec przejrzystości, przenośności i porównywalności. Są także otwarte na mikropoświadczenia, o ile zostaną najpierw uwzględnione w krajowych ramach kwalifikacji.

¹² „[...] Pojęcie gospodarki platform internetowych należy rozumieć jako obejmujące wszelką działalność gospodarczą wynikającą z rzeczywistych lub zamierzonych transakcji handlowych na rynku wewnętrznym i ułatwianą bezpośrednio lub pośrednio przez platformy internetowe, w szczególności usługi pośrednictwa internetowego i wyszukiwarki internetowe”, decyzja Komisji z dnia 26.4.2018 w sprawie ustanowienia grupy ekspertów do Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych C(2018) 2393 final z dnia 26.4.2018, s. 1.

¹³ W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 16 września 2021 r. w sprawie uczciwych warunków pracy, praw i ochrony socjalnej osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych – nowe formy zatrudnienia związane z rozwojem cyfrowym (2019/2186(INI)) zaapelowano, by w kontekście unijnego podejścia do mikropoświadczeń uwzględnić kształcenie i szkolenie osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych.

¹⁴ COM(2020) 624 final.

¹⁵ COM(2019) 640 final.

¹⁶ Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 15.

- (19) Zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego¹⁷ wzywało państwa członkowskie, by do 2018 r. wprowadziły – stosownie do krajowych uwarunkowań i krajowej specyfiki oraz w stopniu uznanym za właściwy – rozwiązania dotyczące walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Rozwiązania te oznaczają, że można uzyskać walidację wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych w ramach uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Rozwiązania te umożliwiają też uzyskanie pełnych lub – w stosownym przypadku – częściowych kwalifikacji. W przeprowadzonej w 2020 r. ocenie zalecenia¹⁸ wezwano do dalszego rozwijania powiązań między walidacją a mikropoświadczeniami.
- (20) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/646 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie wspólnych ram mających na celu świadczenie lepszej jakości usług w zakresie umiejętności i kwalifikacji (Europass), uchylająca decyzję nr 2241/2004/WE¹⁹, stanowi podstawę udostępniania narzędzi internetowych umożliwiających zarządzanie karierą i uczeniem się przez całe życie za pomocą usług uwierzytelniania poświadczeń, które to usługi umożliwiają przenoszenie mikropoświadczeń.
- (21) Adekwatność, opracowywanie i uaktualnianie mikropoświadczeń zależy od:
- (i) współpracy i współdziałania między organami regionalnymi i krajowymi, organizacjami kształcenia i szkolenia; oraz
 - (ii) sektorowego i międzybranżowego dialogu społecznego (dialog ten powinien się odbywać z udziałem organizacji reprezentujących pracowników i pracodawców zarówno z sektora prywatnego, jak i publicznego; małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz wysoko wykwalifikowanych specjalistów i kadr kierowniczych).

¹⁷ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

¹⁸ SWD (2020) 121 final.

¹⁹ Dz.U. L 112 z 2.5.2018, s. 42.

- (22) Niniejsze zalecenie w pełni respektuje zasadę pomocniczości i proporcjonalności, zasadę autonomii instytucjonalnej i wolności akademickiej oraz odpowiedzialność państw członkowskich za treści i organizację kształcenia i szkolenia zawodowego zgodnie z uwarunkowaniami krajowymi i w ścisłej współpracy ze wszystkimi stosownymi interesariuszami.
- (23) Niniejsze zalecenie nie narusza przepisów dyrektywy 2005/36/WE zmienionej dyrektywą 2013/55/UE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i przewidzianego w niej systemu automatycznego uznawania kwalifikacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE, które ma być wdrażane zgodnie z przepisami i priorytetami regionalnymi, krajowymi i unijnymi, uwarunkowaniami krajowymi i dostępnymi zasobami – w tym sytuacją społeczno-gospodarczą oraz cechami krajowych systemów kształcenia, szkolenia, uczenia się przez całe życie i zatrudnienia – oraz w ścisłej współpracy ze wszystkimi stosownymi interesariuszami:

Cele

1. Zaleca się państwom członkowskim przyjęcie europejskiego podejścia do mikropoświadczeń, po to aby:
 - a) umożliwić nabywanie, uaktualnianie i doskonalenie wiedzy, umiejętności i kompetencji, które zapewniają powodzenie na zmieniającym się rynku pracy i w zmieniającym się społeczeństwie, pozwalają w pełni korzystać ze sprawiedliwej społecznie odbudowy oraz ze sprawiedliwego przechodzenia na gospodarkę ekologiczno-cyfrową oraz być lepiej przygotowanym do radzenia sobie z obecnymi i przyszłymi wyzwaniami;
 - b) wspierać przygotowanie organizatorów oferujących mikropoświadczenia do zwiększania jakości, przejrzystości, dostępności i elastyczności oferty edukacyjnej w celu zapewnienia możliwości obierania indywidualnych ścieżek nauki i kariery;
 - c) w kontekście zmian demograficznych i społecznych i we wszystkich fazach cyklów koniunkturalnych sprzyjać inkluzywności, dostępowi i równości szans oraz przyczyniać się do odporności, sprawiedliwości społecznej i dobrobytu dla wszystkich.

2. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku stosowały mikropoświadczenia jako narzędzie, które wzmacnia i uzupełnia istniejące możliwości uczenia się, zwiększa uczestnictwo w uczeniu się przez całe życie oraz pomaga osiągnąć cel zakładający, że co roku co najmniej 60% wszystkich dorosłych będzie uczestniczyć w szkoleniach, określony w planie działania na rzecz „Europejskiego filaru praw socjalnych” i zatwierdzony w rezolucji Rady w sprawie nowej europejskiej agendy w zakresie uczenia się dorosłych na lata 2021–2030²⁰.

Zakres

3. Niniejsze zalecenie dotyczy mikropoświadczeń oraz strategii politycznych, które mogą sprzyjać ich skutecznemu opracowywaniu, wydawaniu i stosowaniu.
4. Mikropoświadczenia mogą być stosowane w celu uzupełnienia i wzmocnienia ekosystemów kształcenia, szkolenia, uczenia się przez całe życie i zatrudnialności. Środki określone w niniejszym zaleceniu mają wzmocnić możliwości uczenia się i zatrudnialność, ale nie mają przy tym zakłócać systemów kształcenia i szkolenia, szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) ani narażać na szwank czy zastępować istniejących kwalifikacji, tytułów i stopni. Środki zalecają ustanowienie wspólnego europejskiego podejścia do obecnej i powstającej oferty mikropoświadczeń w Unii Europejskiej i określają definicję i wskazówki dotyczące opracowywania, wydawania i opisu mikropoświadczeń, tak aby poprawić ich jakość, przejrzystość i ułatwić ich rozpowszechnianie.

²⁰ Dz.U. C 504 z 14.12.2021, s. 9.

Definicje

5. Do celów niniejszego zalecenia stosuje się następujące definicje:

- a) „mikropoświadczenia” oznaczają opis efektów uczenia się, które osoba ucząca się uzyskała przy niewielkim nakładzie uczenia się. Efekty te zostały ocenione na podstawie przejrzystych i jasno określonych kryteriów. Aktywności edukacyjne prowadzące do uzyskania mikropoświadczeń są opracowywane tak, aby osoba ucząca się zdobyła konkretną wiedzę, umiejętności i kompetencje, które odpowiadają na potrzeby społeczne, osobiste i kulturowe lub na potrzeby rynku pracy. Mikropoświadczenia są własnością osoby uczącej się i mogą być udostępniane i przenoszone. Mogą być samodzielne lub łączone w większe poświadczenia. Mikropoświadczenia podlegają zapewnianiu jakości według uzgodnionych standardów w stosownym sektorze lub obszarze działalności;
- b) „organizatorzy oferujący mikropoświadczenia” oznaczają instytucje i organizacje kształcenia i szkolenia, partnerów społecznych (tj. organizacje reprezentujące pracowników i pracodawców), pracodawców i przedstawicieli branży, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, publiczne służby zatrudnienia, organy regionalne i krajowe i innego rodzaju organizatorów opracowujących, oferujących i wydających mikropoświadczenia w ramach uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego. Nie wpływa to na przepisy ani uwarunkowania regionalne i krajowe;
- c) „środowisko uczenia się” oznacza różnorodne fizyczne, internetowe, mieszane²¹, wirtualne i cyfrowe lokalizacje, konteksty i kultury, w których ludzie się uczą, i obejmuje wszystkie środowiska, w których może mieć miejsce uczenie się formalne, pozaformalne i nieformalne;

²¹ „Kształcenie mieszane” w ramach kształcenia i szkolenia formalnego to termin opisujący sytuację, w której szkoła, edukator lub osoba ucząca się stosują więcej niż jedno podejście do procesu uczenia się.

- d) „uczenie się formalne” oznacza uczenie się, które jest realizowane w zorganizowanym i usystematyzowanym środowisku przeznaczonym specjalnie do uczenia się i zwykle prowadzi do uzyskania kwalifikacji, na ogół w postaci świadectwa lub dyplomu; składa się na nie m.in. system kształcenia ogólnego, kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym ustawicznego i wyższego, oraz szkolnictwa wyższego²²;
- e) „uczenie się pozaformalne” oznacza uczenie się, które odbywa się poza formalnym kształceniem i szkoleniem, jest realizowane poprzez zaplanowane działania (pod względem celów i czasu uczenia się) i przewiduje pewną formę wsparcia w uczeniu się²³;
- f) „uczenie się nieformalne” oznacza uczenie się wynikające z codziennych działań i doświadczeń, które nie jest zorganizowane ani ustrukturyzowane pod względem celów, czasu ani wsparcia w uczeniu się; z perspektywy uczącego się może być ono niezamierzone²⁴. Nie prowadzi automatycznie do uzyskania mikropoświadczenia, ale może być rozpatrywane w kontekście rozwiązań walidacyjnych mogących identyfikować, dokumentować, oceniać lub poświadczać efekty uczenia się danej osoby;
- g) „przenośność” oznacza możliwość przechowywania mikropoświadczenia przez jego posiadacza w wybranym systemie i udostępniania go wybranej stronie (krajowej lub transnarodowej) oraz możliwość zrozumienia treści poświadczenia i zweryfikowania jego autentyczności przez wszystkie strony biorące udział w wymianie. Pozwala to na przenoszenie mikropoświadczeń między sektorami kształcenia i szkolenia i w ramach tych sektorów oraz na rynku pracy i między państwami;

²² Definicja pochodzi z zalecenia Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

²³ Definicja pochodzi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013, Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 1.

²⁴ Definicja pochodzi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013, Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 1.

- h) „możliwość kumulowania” oznacza w stosownym przypadku możliwość łączenia różnych mikropoświadczeń i ich stopniowego zdobywania w sposób logiczny. Decyzje o „kumulowaniu” lub łączeniu poświadczeń leżą w gestii organizacji przyjmującej (np. instytucji kształcenia i szkolenia, pracodawców itp.) zgodnie z jej praktykami i powinny wspierać cele i potrzeby osoby uczącej się. Kumulowanie mikropoświadczeń nie stanowi automatycznego uprawnienia do kwalifikacji, tytułu lub stopnia. Decyzje takie są podejmowane przez organy lub instytucje regionalne i krajowe zgodnie z procesami przyznawania;
- i) „ocena” oznacza proces lub metodę stosowane do oceny, pomiaru i ostatecznie opisu efektów uczenia się nabytych przez osoby w środowisku formalnym, pozaformalnym lub nieformalnym. Oceny dokonuje organizator lub inny uznany organizator oceny.

Definicja i standardowe europejskie elementy opisu mikropoświadczenia

- 6. Zaleca się państwom członkowskim przyjęcie i promowanie stosowania:
 - a) definicji mikropoświadczeń określonej w pkt 5 ppkt a);

- b) standardowych europejskich elementów opisu mikropoświadczenia (opisanych w załączniku I), w tym następujących elementów obowiązkowych:
- (i) identyfikacja osoby uczącej się;
 - (ii) tytuł mikropoświadczenia;
 - (iii) państwo(-wa)/region(y) organu wydającego;
 - (iv) organ(y) przyznający(-ce);
 - (v) data wydania;
 - (vi) efekty uczenia się;
 - (vii) nominalny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się (w miarę możliwości zgodnie z europejskim systemem transferu i akumulacji punktów – ECTS);
 - (viii) w stosownym przypadku poziom (i w stosownym przypadku cykl) danej aktywności edukacyjnej prowadzącej do uzyskania mikropoświadczenia (europejskie ramy kwalifikacji, ramy kwalifikacji dla europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego);
 - (ix) rodzaj oceny;
 - (x) forma uczestnictwa w działaniu edukacyjnym;
 - (xi) metoda zapewniania jakości zastosowana jako podstawa mikropoświadczenia;
- c) europejskich zasad opracowywania i wydawania mikropoświadczeń (opisanych w załączniku II).

Tworzenie ekosystemu mikropoświadczeń

7. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku ułatwiały bieżące i nowe prace nad tworzeniem mikropoświadczeń w środowisku uczenia się formalnego, w tym poprzez:
- a) wspieranie instytucji szkolnictwa wyższego w badaniach nad rolą mikropoświadczeń w oferowaniu możliwości uczenia się różnym osobom uczącym się, w szczególności przez poszerzanie atrakcyjnej, dostępnej, inkluzywnej i zorientowanej na osobę uczącą się oferty działań w zakresie uczenia się przez całe życie, w tym w stosownym przypadku za pomocą działań sojuszy Uniwersytetów Europejskich²⁵;
 - b) wspieranie instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego oraz innych organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego w badaniach nad rolą mikropoświadczeń w ustawicznym kształceniu i szkoleniu zawodowym i wspieraniu podnoszenia i zmiany kwalifikacji osób dorosłych, w tym w stosownym przypadku za pomocą działań centrów doskonałości zawodowej VET;
 - c) rozważenie zapewnienia finansowania publicznego – stosownie do uwarunkowań krajowych – na opracowanie i realizację niewielkich działań z zakresu kształcenia i szkolenia prowadzących do uzyskania mikropoświadczeń na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia, przy uwzględnieniu autonomii instytucjonalnej zapewniającej różnorodność i kreatywność.
8. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku wspierały bieżące i nowe prace nad tworzeniem mikropoświadczeń w środowisku uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w tym poprzez:
- a) wspieranie opracowywania i wydawania mikropoświadczeń przez organizatorów innych niż ci, o których mowa w pkt 7 (do organizatorów tych mogą należeć: przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, władze lokalne, ośrodki kultury, stowarzyszenia zawodowe, organizacje badawczo-innowacyjne oraz podmioty prywatne), w tym promowanie różnorodności źródeł finansowania;

²⁵ Dz.U. C 221 z 10.6.2021, s. 14.

- b) w stosownym przypadku promowanie tworzenia mikropoświadczeń opracowywanych i uzgadnianych przez przedstawicieli pracodawców i pracowników w drodze dialogu społecznego;
 - c) rozważenie dostosowania procedur uznawania dotychczasowych efektów uczenia się oraz walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w celu umożliwienia przyznawania mikropoświadczeń.
9. Zachęca się państwa członkowskie, by w stosownym przypadku wspierały jakość i przejrzystość mikropoświadczeń, w tym poprzez:
- a) stosowanie, dostosowywanie i rozwijanie mechanizmów zapewniania jakości dla mikropoświadczeń wydawanych przez różnego rodzaju organizatorów, w miarę możliwości z wykorzystaniem istniejących mechanizmów (zob. załącznik 2);
 - b) wspieranie stosowania systemów gromadzenia informacji o umiejętnościach do celów analizy potrzeb rynku pracy i zmian demograficznych, tak aby można było określić zapotrzebowanie na stworzenie lub aktualizację mikropoświadczeń;
 - c) zachęcanie organizatorów do publikowania katalogów oferowanych przez nich mikropoświadczeń, w tym w stosownym przypadku ich polityki uznawania mikropoświadczeń wydawanych przez innych organizatorów;
 - d) włączenie mikropoświadczeń do krajowych ram i systemów kwalifikacji. Decyzje o włączeniu mikropoświadczeń do ram lub systemów regionalnych i krajowych podejmują organy lub instytucje krajowe zgodnie z uwarunkowaniami krajowymi.

10. Zachęca się państwa członkowskie, by w stosownym przypadku promowały i wspierały skuteczne eksperymenty, współpracę, zarządzanie i partnerstwa między:

- (i) instytucjami kształcenia i szkolenia;
- (ii) partnerami społecznymi;
- (iii) pracodawcami i branżą;
- (iv) organizacjami badawczo-innowacyjnymi;
- (v) organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;
- (vi) służbami zatrudnienia i włączenia społecznego; oraz
- (vii) organami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi.

Eksperymenty, współpraca, zarządzanie i partnerstwo są ważne dla identyfikacji zapotrzebowania na mikropoświadczenia, dla współtworzenia i aktualizacji mikropoświadczeń oraz dla oceny ich wpływu na podnoszenie i zmianę kwalifikacji, uczenie się przez całe życie i rozwój kariery.

Wykorzystywanie potencjału mikropoświadczeń

11. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku włączały mikropoświadczenia zarówno do systemów kształcenia i szkolenia, jak i do polityki na rzecz umiejętności, w tym poprzez:

- a) zachęcanie do tego, by w krajowych katalogach z ofertą możliwości kształcenia i szkolenia uwzględniana była oferta kształcenia i szkolenia prowadząca do uzyskania mikropoświadczeń;
- b) w stosownym przypadku wykorzystywanie mikropoświadczeń do poprawy dostępu do kształcenia i szkolenia dla wszystkich osób uczących się, w tym grup defaworyzowanych i słabszych (takich jak osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy, osoby o niskich kwalifikacjach/umiejętnościach, mniejszości, osoby ze środowisk migracyjnych, uchodźcy oraz osoby o mniejszych szansach ze względów geograficznych lub z powodu niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej);

- c) w stosownym przypadku wykorzystywanie mikropoświadczeń do wspierania elastycznych ścieżek uczenia się i przechodzenia z etapu kształcenia średniego II stopnia lub kształcenia i szkolenia zawodowego do etapu kształcenia wyższego i edukacji dorosłych;
- d) w stosownym przypadku stosowanie mikropoświadczeń, które można włączyć do programów studiów lub którymi można uzupełnić takie programy;
- e) stosowanie mikropoświadczeń jako kolejnego sposobu doskonalenia podstawowych i zaawansowanych umiejętności i kompetencji cyfrowych szerszej grupy osób uczących się, zgodnie z planem działania w dziedzinie edukacji cyfrowej i z planem działania na rzecz „Europejskiego filaru praw socjalnych”;
- f) stosowanie mikropoświadczeń do wspierania rozwoju uczenia się na rzecz transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju w ramach wdrażania na szczeblu krajowym zalecenia Rady w sprawie uczenia się na rzecz transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju;
- g) promowanie stosowania mikropoświadczeń przez instytucje kształcenia i szkolenia oraz innych organizatorów – we współpracy z ich ekosystemem wiedzy i innowacji – w celu zwiększania adekwatności i potencjalnego pozytywnego wpływu mikropoświadczeń na gospodarkę na szczeblu lokalnym i regionalnym;
- h) promowanie zrozumiałości i stosowania mikropoświadczeń poprzez doskonalenie zawodowe nauczycieli i trenerów, osób świadczących usługi poradnictwa (np. w kontekście akademii nauczycielskich Erasmus+), a także pracowników akademickich, naukowców i innych stosownych pracowników;
- i) promowanie stosowania mikropoświadczeń do szybkiego przekładania najnowszych wyników badań na możliwości uczenia się, a tym samym zwiększanie synergii między europejskim obszarem edukacji a europejską przestrzenią badawczą;

- j) zbadanie możliwości stosowania mikropoświadczeń w europejskim obszarze edukacji w celu przełamywania stereotypów związanych z płcią oraz innych dyskryminujących stereotypów wiążących się z wyborem studiów i funkcjonujących w praktykach i materiałach edukacyjnych.
12. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku włączały mikropoświadczenia do polityk zatrudnienia i aktywnych polityk rynku pracy (tj. usług służących zatrudnieniu, wsparcia szkoleniowego i zachęt do podejmowania pracy), w tym poprzez:
- a) stosowanie mikropoświadczeń w stosownym przypadku do:
 - (i) rozwiązywania problemu niedopasowania umiejętności i wąskich gardeł w konkretnych sektorach gospodarki i regionach; oraz
 - (ii) podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników z myślą o umiejętnościach i miejscach pracy, na które jest zapotrzebowanie na rynku pracy, zwłaszcza w kontekście transformacji ekologiczno-cyfrowej;
 - b) włączanie szkoleń prowadzących do uzyskania mikropoświadczeń do uznawanych możliwości szkoleniowych, które mogą wiązać się z indywidualnymi rachunkami szkoleniowymi, o ile takie istnieją, i z innymi systemami wsparcia szkoleniowego;
 - c) promowanie stosowania mikropoświadczeń jako sposobu aktualizacji i podnoszenia umiejętności osób samozatrudnionych i pracowników zatrudnionych w niestandardowych formach, w tym osób pracujących za pośrednictwem platform i MŚP;
 - d) zbadanie możliwości stosowania mikropoświadczeń w ukierunkowanych inicjatywach mających wspierać i motywować grupy defaworyzowane i słabsze (takie jak osoby otrzymujące dochód minimalny, osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotni i osoby o niskich kwalifikacjach) do powrotu na rynek pracy lub kontynuowania zatrudnienia;

- e) zbadanie roli mikropoświadczeń w systemach wdrażania wzmocnionej gwarancji dla młodzieży w celu wspierania osób młodych, w tym w zakresie szkoleń przygotowawczych i dobrej jakościowo oferty dalszego kształcenia lub szkolenia;
 - f) zbadanie roli mikropoświadczeń we wdrażaniu na szczeblu krajowym zalecenia w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (EASE);
 - g) zbadanie możliwości stosowania mikropoświadczeń w celu wspierania rozwoju zawodowego pracowników i wypełniania obowiązkowych wymogów podnoszenia i zmiany kwalifikacji w niektórych zawodach i rodzajach pracy (np. w odniesieniu do licencji, wymaganych szkoleń i zezwoleń).
13. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku zachęcały europejską sieć krajowych ośrodków informacji i krajowe ośrodki ds. uznawalności akademickiej i informacji (sieci ENIC-NARIC) lub odpowiednie organy do opracowania w stosownym przypadku przejrzystych procedur uznawania mikropoświadczeń wydawanych przez różnego rodzaju organizatorów i by wspierały je w tym względzie. Powinno się to odbywać we współpracy ze stosownymi interesariuszami, o których mowa w pkt 10, w tym poprzez zbadanie wykonalności automatycznego uznawania mikropoświadczeń²⁶.
14. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku dopilnowały włączania informacji i porad na temat identyfikacji i wyboru mikropoświadczeń do usług poradnictwa w zakresie uczenia się przez całe życie. Dotyczy to usług poradnictwa w biurach karier instytucji szkolnictwa wyższego, publicznych służbach zatrudnienia, prywatnych służbach zatrudnienia, służbach socjalnych oraz innych usługach poradnictwa (zatrudnienie, kariera, kształcenie i szkolenie, coaching). Włączanie poradnictwa na temat mikropoświadczeń do tych usług powinno służyć potrzebom wszystkich osób uczących się, w tym osób defaworyzowanych i słabszych.

²⁶ Zgodnie z definicją z zalecenia Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą, Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.

15. Zaleca się państwom członkowskim, by w stosownym przypadku:

- a) określiły środki wdrażania niniejszego zalecenia, opierając się na stosownych istniejących krajowych rozwiązaniach i ramach finansowych. Może to obejmować powiązania z indywidualnymi rachunkami szkoleniowymi, o ile istnieją (z należyтым uwzględnieniem odpowiedzialności i autonomii organizacji kształcenia, szkolenia i rynku pracy w kontekście krajowym);
- b) jak najlepiej wykorzystały fundusze i instrumenty unijne, by wesprzeć niezbędne reformy, poczynwszy od ram wspomagających po opracowanie i stosowanie mikropoświadczeń.

Wsparcie ze strony Komisji

Rada z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by z należyтым poszanowaniem pomocniczości i uwarunkowań krajowych i w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi:

16. rozwinąć i dostosować, w stosownym przypadku, istniejące narzędzia i usługi unijne w celu wsparcia opracowywania mikropoświadczeń przez wszelkiego rodzaju organizatorów, w tym poprzez:
- a) wsparcie opracowania wytycznych na temat sprzyjania przejrzystości i wykorzystywania bieżących instrumentów unijnych i bolońskich w dziedzinie szkolnictwa wyższego do wewnętrznego i zewnętrznego zapewniania jakości mikropoświadczeń;
 - b) zbadanie sposobów dostosowania przewodnika dla użytkowników europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów w szkolnictwie wyższym w celu uwzględnienia mikropoświadczeń;
 - c) zbadanie sposobów dostosowania i rozwoju narzędzi unijnych dotyczących umiejętności i kwalifikacji w celu włączenia mikropoświadczeń do systemów kształcenia i szkolenia zawodowego;
 - d) promowanie roli sieci ENIC-NARIC i innych odpowiednich organów w uznawaniu mikropoświadczeń do celów dalszej nauki lub zatrudnienia, w tym poprzez opracowanie wskazówek i szkoleń;

- e) wspieranie usystematyzowanej dyskusji nad możliwością uwzględnienia mikropoświadczeń w krajowych ramach kwalifikacji;
 - f) zbadanie możliwości rozwoju inicjatywy na rzecz europejskiej karty studenta, by umożliwić studentom bezpieczne udostępnianie innym instytucjom kształcenia i szkolenia efektów mikropoświadczeń uzyskanych podczas studiów za granicą.
17. wspierać współpracę między państwami członkowskimi i interesariuszami, w tym poprzez:
- a) wspieranie dzielenia się informacjami przez organy regionalne i krajowe o stosownych regionalnych i krajowych inicjatywach politycznych i o dowodach ich oddziaływania, z jak najlepszym wykorzystaniem strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie;
 - b) promowanie europejskiej współpracy w zakresie zapewniania jakości mikropoświadczeń, a tym samym budowanie wzajemnego zaufania;
 - c) zachęcanie do eksperymentowania z mikropoświadczeniami i do ich stosowania przez instytucje szkolnictwa wyższego oraz instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym sojusze Uniwersytetów Europejskich i centra doskonałości kształcenia i szkolenia zawodowego w celu promowania mikropoświadczeń i zachęcania szerszej społeczności edukacyjnej do ich stosowania;
 - d) w stosownym przypadku promowanie zaangażowania w kwestię mikropoświadczeń w akademiach nauczycielskich Erasmus+ i w ramach innych organizatorów kształcenia i szkolenia nauczycieli w celu zaspokajania zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe;
 - e) zbadanie zaangażowania w kwestię mikropoświadczeń przez partnerów społecznych, pracodawców i branżę, w tym w ramach paktu na rzecz umiejętności i powiązanych inicjatyw współpracy, takich jak plan działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności, wzmocniony europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego oraz koalicja na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia;

- f) wspieranie współpracy i wymiany najlepszych praktyk między publicznymi służbami zatrudnienia i pracodawcami w zakresie stosowania mikropoświadczeń w celu wspierania zatrudnialności w kontekście sieci publicznych służb zatrudnienia;
 - g) ułatwianie projektów współpracy między partnerami społecznymi oraz instytucjami kształcenia i szkolenia w zakresie sposobów stosowania i wdrażania mikropoświadczeń w celu zaspokajania zapotrzebowania na umiejętności na poziomie europejskim, krajowym, lokalnym i regionalnym oraz w różnych sektorach.
18. wspierać techniczne wdrażanie zalecenia poprzez zbadanie dalszego rozwoju platformy Europass w celu zapewnienia w stosownym przypadku:
- a) informacji o możliwościach uczenia się prowadzących do uzyskania mikropoświadczeń oraz o organizatorach stosujących europejskie podejście do mikropoświadczeń;
 - b) wsparcia dla uwierzytelniania mikropoświadczeń za pomocą europejskich poświadczeń cyfrowych w dziedzinie uczenia się;
 - c) wsparcia dla możliwości przenoszenia, kumulowania, interoperacyjności, wymiany i udostępniania informacji o mikropoświadczeniach z wykorzystaniem otwartego standardu europejskiego określającego wspólny format mikropoświadczeń.

19. wspierać dalsze badania nad:
- (i) upowszechnianiem europejskiego podejścia do mikropoświadczeń, w tym ich stosowania przez organizatorów kształcenia i szkolenia, pracodawców i partnerów społecznych;
 - (ii) szczególnymi efektami i korzyściami dla osób uczących się;
 - (iii) ich wartością dodaną w porównaniu z pełnymi programami studiów lub kwalifikacjami i w uzupełnieniu do nich; oraz
 - (iv) dalszymi dowodami na temat czynników zachęcających lub motywujących ludzi do podejmowania szkoleń.
20. Państwa członkowskie i Komisja powinny wspólnie pracować nad poprawą zakresu i adekwatności bieżącego sposobu gromadzenia danych o mikropoświadczeniach na poziomie unijnym.

Sprawozdawczość

21. Zaleca się, by państwa członkowskie jak najszybciej wdrożyły niniejsze zalecenie. Są one proszone o poinformowanie Komisji do grudnia 2023 r. o stosownych środkach, które zostaną podjęte na odpowiednim szczeblu z myślą o wsparciu celów niniejszego rozporządzenia.
22. Komisja jest proszona o monitorowanie postępów we wdrażaniu niniejszego zalecenia za pomocą odpowiednich unijnych ram monitorowania i sprawozdawczości – bez nakładania dodatkowych obciążeń na państwa członkowskie, we współpracy z nimi i po konsultacjach z interesariuszami – oraz o przedstawienie Radzie sprawozdania w ciągu pięciu lat od daty przyjęcia przez nią zalecenia.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK I**Standardowe europejskie elementy opisu mikropoświadczenia**

W niniejszym załączniku znajduje się wykaz wspólnych standardowych europejskich elementów opisu mikropoświadczenia zalecany jako środek wspierający ich wdrażanie²⁷.

Elementy obowiązkowe:	Identyfikacja osoby uczącej się
	Tytuł mikropoświadczenia
	Państwo(-wa)/region(y) organu wydającego
	Organ(y) przyznający(-ce)
	Data wydania
	Efekty uczenia się
	Nominalny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się (w miarę możliwości wyrażony w punktach ECTS)
	W stosownym przypadku poziom (i w stosownym przypadku cykl) danej aktywności edukacyjnej prowadzącej do uzyskania mikropoświadczenia (ERK, QF-EHEA)
	Rodzaj oceny
	Forma uczestnictwa w działaniu edukacyjnym
	Metoda zapewniania jakości stosowana jako podstawa mikropoświadczenia
W stosownym przypadku elementy fakultatywne (wykaz niewyczerpujący)	Warunki, które należy spełnić, aby uczestniczyć w działaniu edukacyjnym
	Nadzór i weryfikacja tożsamości podczas oceny (bez nadzoru i bez weryfikacji tożsamości, pod nadzorem bez weryfikacji tożsamości, pod nadzorem internetowym lub z weryfikacją tożsamości na miejscu)
	Uzyskany stopień
	Opcje integracji/kumulowania (samodzielne, niezależne mikropoświadczenia / zintegrowane, możliwe do kumulowania z innym poświadczeniem)
	Dodatkowe informacje

²⁷ Stosowanie standardowych europejskich elementów opisu mikropoświadczeń nie oznacza ich formalnej walidacji ani uznania, ale jest jednym z ich kluczowych czynników.

Te standardowe elementy zostaną włączone do europejskiego modelu danych²⁸ określającego wspólny format opisu mikropoświadczeń. Model danych będzie dostępny jako standard otwarty do wykorzystania w stosownym przypadku przez organizatorów oferujących mikropoświadczenia i może wesprzeć interoperacyjność oraz ułatwić wymianę danych o mikropoświadczeniach. Komisja opracuje model danych na podstawie wspólnych standardowych elementów wymienionych powyżej. Komisja opracuje model danych zgodnie z:

- (i) konsultacjami prowadzonymi z państwami członkowskimi i interesariuszami;
- (ii) potrzebami użytkowników i postępem technologicznym;
- (iii) zmianami na rynkach pracy; oraz
- (iv) obowiązującymi podejściami do zapewniania kształcenia i szkolenia.

Model danych ma wspierać spójność informacji i wykazywać wyraźną wartość dodaną. Model danych dla mikropoświadczeń będzie regulowany zgodnie z decyzją w sprawie Europass, w szczególności art. 6 ust. 1 lit. b) i d) i art. 6 ust. 2 lit. b), w których już wzywa się Komisję do opracowania, testowania i aktualizacji standardów otwartych.

²⁸ Modele danych są graficznymi lub leksykalnymi reprezentacjami danych, określającymi ich właściwości, strukturę i wzajemne powiązania. Stosuje się je jako standardy otwarte, są wolne do użycia, przejrzyste i zbudowane na podstawie konsensusu.

Europejskie zasady opracowywania i wydawania mikropoświadczeń

Dziesięć przedstawionych poniżej zasad określa charakter mikropoświadczeń i wskazuje państwom członkowskim, organom publicznym i organizatorom sposób opracowywania i wydawania mikropoświadczeń i systemów mikropoświadczeń. Zasady te zwracają uwagę na kluczowe cechy europejskiego podejścia do mikropoświadczeń, które to cechy mogą przyczynić się do wiarygodności i jakości mikropoświadczeń. Zasady te są uniwersalne i mogą być stosowane odpowiednio w każdym obszarze lub sektorze.

1	Jakość	Mikropoświadczenia podlegają wewnętrznemu i zewnętrznemu zapewnianiu jakości przez system, który je wytwarza (np. kontekst kształcenia, szkolenia lub rynku pracy, w którym mikropoświadczenia są opracowywane i wydawane). Procesy zapewniania jakości muszą być dostosowane do celu, jasno udokumentowane i dostępne oraz odpowiadać na potrzeby i oczekiwania osób uczących się i interesariuszy.
----------	---------------	--

		Organizatorzy: zewnętrzne zapewnianie jakości opiera się przede wszystkim na ocenie organizatorów (a nie poszczególnych kursów) oraz skuteczności ich wewnętrznych procedur zapewniania jakości. Organizatorzy powinni dopilnować, by wewnętrzne procedury zapewniania jakości obejmowały wszystkie następujące elementy: • ogólna jakość samego mikropoświadczenia, w oparciu o normy, o których mowa poniżej; • w stosownym przypadku jakość kursu prowadzącego do uzyskania mikropoświadczenia; • informacje zwrotne od osób uczących się na temat aktywności edukacyjnej prowadzącej do uzyskania mikropoświadczenia; oraz • informacje zwrotne od partnerów, w tym innych organizatorów i interesariuszy, na temat aktywności edukacyjnej prowadzącej do uzyskania mikropoświadczenia. Normy: zewnętrzne zapewnianie jakości ma być prowadzone zgodnie z: • w stosownym przypadku załącznikiem IV do zalecenia w sprawie europejskich ram kwalifikacji; • w stosownym przypadku normami i wytycznymi dotyczącymi zapewniania jakości w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego; • w stosownym przypadku europejskimi ramami zapewniania jakości (EQAVET) w kształceniu i szkoleniu zawodowym; • w stosownym przypadku innymi instrumentami zapewniania jakości, w tym rejestrami i oznakowaniami, mającymi na celu budowanie publicznej wiarygodności mikropoświadczeń.
2	Przejrzystość	Mikropoświadczenia są mierzalne, porównywalne i zrozumiałe i stosownie do sytuacji zawierają jasne informacje na temat efektów uczenia się, nakładu pracy, treści, poziomu i oferty edukacyjnej. Nakład pracy • Instytucje szkolnictwa wyższego powinny w miarę możliwości stosować europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS) i przestrzegać zasad określonych w załączniku V do zalecenia w sprawie europejskich ram kwalifikacji w celu wykazania nominalnego nakładu pracy potrzebnego do osiągnięcia efektów uczenia się w ramach mikropoświadczenia.

- Organizatorzy, którzy nie stosują ECTS, mogą korzystać z innych systemów lub rodzajów informacji, które mogą skutecznie opisać efekty uczenia się i nakład pracy, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku V do zalecenia w sprawie europejskich ram kwalifikacji.

Ramy/systemy kwalifikacji

- Mikropoświadczenia można włączyć do krajowych ram/systemów kwalifikacji, stosownie do sytuacji i zgodnie z krajowymi priorytetami i decyzjami. Krajowe ramy/systemy kwalifikacji zawierają odniesienia do europejskich ram kwalifikacji, a w przypadku kwalifikacji uzyskiwanych w ramach kształcenia na poziomie wyższym dokonywana jest samocertyfikacja do ram kwalifikacji dla europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego, co może dodatkowo wspierać przejrzystość i wiarygodność mikropoświadczeń.

Informacje na temat oferty mikropoświadczeń

Systemy mikropoświadczeń powinny dostarczać przejrzystych i jasnych informacji w celu wspierania systemów poradnictwa dla osób uczących się, zgodnie z praktykami krajowymi i potrzebami interesariuszy:

- Informacje o organizatorach mikropoświadczeń są w miarę możliwości publikowane w stosownych istniejących rejestrach. Organizatorzy szkolnictwa wyższego (i inni stosowni organizatorzy) powinni być w miarę możliwości uwzględniani w bazie danych wyników zewnętrznego zapewniania jakości (DEQAR), na podstawie zapewniania jakości zgodnie z normami i wytycznymi dla zapewniania jakości w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego (ESG);
- Informacje na temat możliwości uczenia się prowadzących do uzyskania mikropoświadczeń powinny być dostępne i łatwo wymieniane za pośrednictwem odpowiednich platform, w tym Europass.

3	Adekwatność	Mikropoświadczenia powinny być opracowywane i wydawane jako odrębne, ukierunkowane rezultaty uczenia się, a możliwości uczenia się prowadzące do ich uzyskania mają być w razie potrzeby aktualizowane, aby zaspokoić zidentyfikowane potrzeby edukacyjne. Zachęca się do współpracy organizacje kształcenia i szkolenia, pracodawców, partnerów społecznych, innych organizatorów i użytkowników mikropoświadczeń, aby zwiększać adekwatność mikropoświadczeń do rynku pracy.
4	Ważna ocena	Efekty uczenia się w ramach mikropoświadczeń ocenia się na podstawie przejrzystych kryteriów.
5	Ścieżki uczenia się	Mikropoświadczenia są opracowywane i wydawane w celu wspierania elastyczności ścieżek uczenia się, w tym możliwości walidacji, uznawania i „kumulowania” mikropoświadczeń z różnych systemów. Możliwość kumulowania Mikropoświadczenia są opracowywane jako modułowe, tak aby można było dodawać inne mikropoświadczenia w celu tworzenia większych poświadczeń. Decyzje o „kumulowaniu” poświadczeń leżą w gestii organizacji przyjmującej (np. instytucji kształcenia i szkolenia, pracodawców itp.) zgodnie z ich praktykami i powinny wspierać cele i potrzeby osoby uczącej się. Kumulowanie mikropoświadczeń nie stanowi automatycznego uprawnienia do kwalifikacji, tytułu lub stopnia. Decyzje takie są podejmowane przez organy lub instytucje regionalne i krajowe zgodnie z procesami przyznawania; Walidacja uczenia się pozaformalnego i nieformalnego Uzyskanie mikropoświadczeń jest możliwe po ocenie efektów uczenia się uzyskanych albo w ramach konkretnego kursu prowadzącego do uzyskania mikropoświadczenia, albo na podstawie oceny efektów uczenia się wynikających z uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

6	Uznawanie	Mikropoświadczenia mają wyraźną wartość sygnalizującą efekty uczenia się dla mniejszych modułów uczenia się. Uznawanie toruje drogę szerszej ofercie takich aktywności edukacyjnych w porównywalny sposób w całej UE. Mikropoświadczenia są w miarę możliwości uznawane przez właściwe organy do celów akademickich, szkoleniowych lub zatrudnieniowych na podstawie informacji przedstawionych zgodnie ze standardowymi europejskimi elementami opisu (załącznik I) i zasadami opracowywania i wydawania mikropoświadczeń (załącznik II). Jeżeli mikropoświadczenia są wydawane przez organizatorów kształcenia formalnego, są one uznawane w miarę możliwości na podstawie standardowych procedur uznawania stosowanych przy uznawaniu kwalifikacji zagranicznych i okresów nauki za granicą. Nie wpływa to na prawo właściwych organów do określania procedur uznawania lub do weryfikowania autentyczności dokumentów.
7	Przenośność	Mikropoświadczenia są własnością posiadacza poświadczenia (osoby uczącej się) i mogą być przez niego łatwo przechowywane i udostępniane, w tym za pomocą bezpiecznych portfeli cyfrowych (np. Europass), zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych. Infrastruktura do przechowywania danych opiera się na standardach otwartych i modelach danych. Zapewnia to interoperacyjność i bezproblemową wymianę danych oraz pozwala na sprawne sprawdzanie ich autentyczności
8	Zorientowanie na osobę uczącą się	Mikropoświadczenia są opracowane, aby zaspokoić potrzeby docelowej grupy osób uczących się. Osoby uczące się są zaangażowane w wewnętrzne i zewnętrzne procesy zapewniania jakości, a otrzymane od nich informacje zwrotne są uwzględniane w ramach ciągłego doskonalenia mikropoświadczeń.

9	Autentyczność	Mikropoświadczenia zawierają informacje wystarczające do sprawdzenia tożsamości posiadacza poświadczenia (osoby uczącej się), tożsamości prawnej organu wydającego, daty i miejsca wydania mikropoświadczenia.
10	Informacje i poradnictwo	Informacje i porady na temat mikropoświadczeń powinny być włączone do usług poradnictwa w zakresie uczenia się przez całe życie i powinny w sposób inkluzywny docierać do jak najszerszych grup osób uczących się, wspierając kształcenie, szkolenie i wybór kariery zawodowej.
